

Kurt René Eriksens translokationstale

Taler

Kurt René Eriksen
Rektor på Nordfyns
Gymnasium

Dato

28. juni 2024

Sted

Nordfyns Gymnasium

Kære Studenter, mine Damer og Herrer!

I dag fejrer vi, at 126 studenter kan få deres bevis for 3 års arbejde og gennemført eksamen.

Nogle studenter skal til sygeeksamen efter sommerferien, så det endelige bevis kommer først der. Men de er med ved fejringen i dag, for den sidste karakter er ikke afgørende.

Kære Studenter

I har nået et mål med studentereksamen.

For mange af jer er huen et vigtigt symbol på det mål - på de tre års slid. Mærkeligt nok så skammer I huen næsten med det samme ved at lade andre sætte deres tænder i huens skygge eller mishandle huen med andre ritualer. Bidet skal betyde held. Det virker nok, hvis man tror på det.

Ved begyndelsen af 1g var det nok de færreste af jer, der havde en klar plan for de tre år.

I skulle være studenter og deltage i alt det spændende i ungdomslivet, så kom resten nok af sig selv.

Det er også svært at have en plan for noget, man ikke kender og kun skal

gennemføre en gang.

I har sikkert bygget jeres forestillinger på informationer fra ældre søskende, tidligere studenter, forældre, familie, venner og skolernes hjemmesider og sociale medier.

Sådan er det.

Man er nødt til at indhente informationer, bruge dem, og så gå sin egen vej.

Men omstændighederne ændrer sig undervejs. Ingen vej er lige eller uden huller og bakker.

Jeg var for mange år siden medlem af en international forening. Det var nærmest en ungdomsklub. Man kunne kun være medlem indtil man fyldte 40 år.

Foreningen har et godt motto

Adopt Adapt Improve (Round Table)

På dansk kan det ikke siges så kort, men vel oversættes til

At tage til sig – at tilpasse – at forbedre.

Hvis vi ikke tænker på plagiat af opgaver og besvarelser, så er mottoet jo en strategi for hele livet og ikke mindst for uddannelse.

Kære studenter, så talen til jer er primært om råd til at finde veje, omveje (nogle omveje giver stort udbytte senere), nye veje og måske genveje i jeres kommende uddannelse.

Adopt – at tage til sig

Man kan have mange tanker om sin uddannelse, - det er en proces med udvikling af en selv.

Det fremgår klart af den anden del af ordet: en dannelse

Det er i højeste grad en personlig dannelse og proces.

Hvad der tilsyneladende virker for veninden eller vennen, behøver slet ikke at virke for en selv

Med den erfaring I har nu efter de første 12-13 år i uddannelse, ved I forhåbentlig, hvad der virker for jer personligt.

I kan analysere succes og fiasko. Begge dele kan der læres meget af.

Succeserne er nok det nemmeste, fordi man kan forklare succesen med, at forberedelsen har været god. Man kunne lide faget og dets metoder. Samspelet med holdkammerater og underviseren har været konstruktivt. Læringsrummet har været godt. Ens stærke sider passer til opgaven.

Succes er oftest når muligheder møder god forberedelse.

Vi ser bort fra held, ellers så skulle I have studenterhuen før eksamen, så andre kunne bide i huens skygge.

Det er værd at huske på og forstå, hvorfor det gik godt. Det kan benyttes senere i livet.

Fiaskoerne kan være svære at få analyseret. Alene fordi det er en fiasko, er der normalt ikke en naturlig lyst eller motivation til at gå dybere ned i årsagerne hos en selv. Ofte søger man efter ydre årsager. Det kan der godt være i enkelte tilfælde, men hvis et mønster gentager sig, så begynd med pligten over for sig selv. Se på egen adfærd.

Og så er der alle de almindelige erfaringer midt i spektret mellem succes og fiasko. Dem er der faktisk flest af. Vi husker dem bare ikke klart.

Winston Churchill:

“Succes er ikke endelig, fiasko er ikke fatal – det er modet til at fortsætte, der tæller.”

Det er blandt andet modet til at tilpasse.

Adopt – at tilpasse

Efter analysen kan man og bør man tilpasse sine planer for livet og i første omgang for uddannelse.

Her må man godt drømme. Drømme giver næring og motivation.

Men drømme skal bygge på realiteter både på egne evner og indsigt i det daglige arbejde i et kommende job. Hvis man da kan tænke så langt.

Derfor er et sabbatår, som langt de fleste af jer har forude, bestemt en god plan. De fleste af jer vil arbejde i perioder af sabbatåret og dermed være til gavn i og for samfundet. I vil modnes og få trænet nogle andre kompetencer end dem, I har arbejdet med i gymnasiet. Mange af jer vil med stor sandsynlighed tilpasse jeres adfærd til de nye omgivelser og arbejdspladser. Fravær og overholdelse af aftaler får en meget mere konkret betydning i det virkelige liv. Det er ikke alt, der kan forhandles.

Sabbatåret giver også plads til, at jeres konkrete planer for uddannelse kan tænkes, og at drømme kan skabes og omskabes, **mens** der er lidt tid til, at det bliver konkret med valg af uddannelse.

Men om I vælger at søge ind på en uddannelse nu til juli, til foråret på kvote 2, eller om et år eller mere, så er det den samme proces.

Og det er jer selv, der skal gå gennem processen:

Se på det lange perspektiv:

Hvad vil jeg arbejde med i mit liv? – I må forvente, at arbejdet fylder 40-50 år. Ikke nødvendigvis med det samme arbejde, men langt de fleste bliver inden for samme område.

Hvilke uddannelser kan bringe mig derhen?

Jævnfør analysen af succeser og fiaskoer, stærke og svage sider, kan I tænke:

Er det den rette vej for mig?

Hvordan tilpasser jeg mig selv til uddannelsen – eller vælger en uddannelse, som jeg forventer/ved, at jeg passer til.

Mange spørgsmål og deres svar fører til den bedste plan.

Planen skal bruges, men den skal også kunne ændres undervejs.

Vi har i vores samfund i mange år arbejdet med forventningen om, at planer også bliver til virkelighed.

Politikere har meget svært ved at forholde sig til den realitet, at der er mange andre parametre end blot en lovgivning i Folketinget.

Der er mennesker, der skal acceptere og udføre planerne på trods af omstændigheder, der ikke giver rammer til det.

Planer er en kurs for fremtiden, men uforudsigelige hændelser ændrer på kursen.

En tysk general Helmuth Karl Bernhard **von Moltke** (1800-tallet) citeres ofte for sætningen: ”Ingen plan overlever den første kontakt med fjenden”.

Nu skal I og vi ikke tale om krig med livet eller med uddannelse, men princippet er, at der skal holdes flere valgmuligheder åbne, fordi der løbende kommer nye erfaringer og informationer til.

Det må derfor ikke blive et tabu at ændre sin plan, her for uddannelsen og livet,

hvis der sker noget, som kan ændre på målet eller mulighederne for at nå målet.

Ændringerne kan være forårsaget af nød eller af glæde.

Hold mulighederne åbne.

Vær beredt – på ændringer også ændringer, der kræver noget af en selv.

Det kan være svært.

Her i strømmen af citater skal den danske filosof Søren Kirkegaard lige have et bidrag med

”Alle ønsker udvikling, men ingen ønsker forandring.”

Forandring sker i os selv. Og det er det svære.

I et andet mere humoristisk ordspil, som jeg ikke har kilden til, men som fint kan passe på mange af os, mig selv inklusiv, står det også klart, at forandring er svært. Tænk blot på, hvor svært det er at ændre vaner.

”Jeg er imod enhver form for forandring, også til det bedre”.

Det er bare ikke konstruktivt.

Naturligvis er der en grænse. Vi skal kunne stå inde for egne værdier. Der kan man ikke gå på kompromis.

”Åbn dine arme til forandring, men giv ikke slip på dine værdier.” – Dalai Lama

Improve - at forbedre

Hvad kan man så forbedre?

Nogle vilkår er givne.

Så find de områder, hvor du selv kan foretage valg eller har indflydelse og lad være med at bruge tid og kræfter på vilkår, der ikke kan ændres.

Lad mig give et par eksempler, som ikke har med uddannelse at gøre.

I nogle kulturer er det en tradition, at man lægger planer, der kan ændres med kort varsel. På Island vil det være utænkeligt at invitere til grillaften og havefest med en uges varsel. Vejret bestemmer, hvad der er muligt. Talemåden på Island er, at hvis du er utilfreds med vejret, så vent 15 minutter, så har du et andet. Man kan godt invitere til fest, men formen, om det er inde eller ude, kan først besluttes på dagen.

En dansk virksomhed på det globale marked havde gode strategier for udviklingen af deres koncept. Men virksomheden erfarer, at hver gang de billedligt talt ser lyset for enden af tunnelen, så kommer der et godstog buldrende imod dem.

I deres verden er eksempler på godstog: krig i Europa, pandemi, stop i Suezkanalen, angreb på fragtskibe i Det Røde hav.

Deres erfaring er, at det er en illusion af tro, at man kan få kontrol over fremtiden.

Så man skal forbedre sin evne til at være åben overfor ændringer eller til at blive mere komfortabel med uvisheden/uforudsigeligheden. Man skal lære at leve med bekymringer.

Citat af Mark Twain

“Jeg har haft tusinder af bekymringer, de færreste er blevet til noget.”

Sådan er det heldigvis, men når man har bekymringer, så gælder det om at forbedre relationerne, så man har nogen at drøfte sine overvejelser med.

Man skal pleje familien, gode og nære venner.

Vi taler ofte om at finde sit mål og fastholde det. Det realistiske mål ja.

Man kan forbedre sin evne til vedholdenhed.

Lad mig i den forbindelse runde af med et gruk af Piet Hein

Ting man gerne vil, er fjerne

Ting man vil, når man til

Thi at ville er den lille

smule mer end gerne ville.

Kære studenter,

I er nu, om lidt, på vej væk fra Nordfyns Gymnasium og videre i livet. Der forestår nogle herlige dage med højt til himlen og studenterfester. Nyd det. Pas på hinanden. Især på studenterkørslen i morgen.

Det er et privilegium at være lærer for jer

Tak for det.

Hjertelig tillykke med studentereksamen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Translokations-/dimissionstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kurt-rene-eriksens-translokationstale-2024>